

Ontwikkelingen onderwijshuisvesting

Lokaal maatwerk de nieuwe norm voor onderwijshuisvesting

Verordening

Elke gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting PO, (V)SO en VO nader ingekleurd via de eigen lokale Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. Als basis gebruiken de meeste gemeenten hiervoor vaak de Modelverordening OHV van de VNG.

Op zich niets mis mee en hiermee hebben we lokaal de basis ook goed voor elkaar.

Lokaal maatwerk

In steeds meer gemeenten begint de Verordening echter te knellen omdat het steeds moeilijker wordt om vanuit een Modelverordening lokaal maatwerk te realiseren. Een toenemend aantal gemeenten vult de eigen lokale Verordening aan met lokale speerpunten zoals de facilitering van Kindcentra en/of Passend Onderwijs. Ook de normbudgetten staan steeds meer onder druk; het wordt steeds duidelijker dat vanuit het normbudget geen onderwijskundig kwalitatief verantwoord gebouw dat ook nog minimaal 40 jaren op een goede manier is te exploiteren, kan worden gerealiseerd. Elke gemeente gaat hier op z'n eigen manier mee om; dit varieert van het krampachtig vasthouden aan de normbudgetten, een structurele ophoging van de budgetten met percentages die regelmatig in de buurt uitkomen van 15/20%, tot het volledig loslaten van de systematiek van de normbedragen en deze vervangen door de offertelijst (uiteraard gebaseerd op een gezamenlijk hard geformuleerd onderwijskundig en bouwkundig Programma van Eisen).

Vereenvoudiging Verordening

Sinds in 2015 ook de schoolbesturen in het PO verantwoordelijk zijn geworden voor (groot) onderhoud en aanpassing van de onder hun beheer staande schoolgebouwen, lijkt het blijven hanteren van de huidige Verordening wat overdone. Zeker nu steeds duidelijker wordt dat sinds 2015 door de overheveling van onderhoud en aanpassing PO het aantal jaarlijkse aanvragen met pakweg 80% is teruggelopen. Voorzichtig zien we het formele aanvraagtraject verschuiven naar een onderhandelingstraject, waarbij de formele voorschriften worden genegeerd. Hierbij is het voor partijen (incl. gemeentebesturen) de kunst om vanuit het gezamenlijk belang afspraken te maken boven het minimumniveau van de Verordening. Kortom, lokaal maatwerk is de nieuwe norm.

Omdat praktijk en voorschriften steeds verder uiteenlopen, ontstaat langzamerhand de behoefte aan een nieuwe Verordening OHV op hoofdlijnen: alle ballast eruit gegooid en met de mogelijkheid van lokaal maatwerk. Bekend is dat er al gemeenten zijn die experimenteren met deze nieuwe norm en de OHV anders willen regelen of dit inmiddels al hebben vastgelegd in regelgeving. Bij mijn huidige klant speelt deze discussie ook bij het actualiseren van het IHP Onderwijs.

Daarom mijn vraag aan jullie: is dit herkenbaar en zijn er al concrete voorbeelden van lokaal maatwerk als nieuwe norm. Ik laat me graag door jullie verrassen.

Ede, 27 september 2016.
Geert Luiten
Email: geertluiten@gmail.com